

Mathó Waúŋšila Thiwáhe

Episode Script

Episode #7B

"Count Their Blessings /
Wóyawašte Glawápi"

- Mama Mathóla kiŋ takúku čhaŋtíheyapi.
- Papa Na takúku yuhápi kiŋ éktuŋžapi.
- Sister T̄hožáŋ ... mázaskazi ophíye waŋ t̄háŋka čha oyák'e. ... Očhášnithaŋjŋ
kte!
- Lizzy Máške, ... má lé wáŋ.
- Sister Mašké, táku luhá he?
- Lizzy Haŋpóšpu théča waŋ.
- Sister Má ... akhé théča waŋ
- Lizzy Wathí kiŋ ektá uŋyá yačhíŋ he?
- Sister Háŋ ... iná imúŋgiŋ kte.
- Sister Iná, Lizzy thí ektá blá owákihi he?
- Mama Lizzy níčho he?
- Sister Háŋ ... t̄haŋkál amáphe.
- Mama Oháŋ, .. yá ye.
- Sister Nakúŋ haŋpóšpu théča waŋ yuhá.
- Mama Má k'éya, akhéš?
- Sister Míš-eyá hephé. ... Líla wáphike. ... Haŋpóšpu paháyela yuhá, ... ečháŋl
míš waŋžíla bluhá. ... Éšeš, ... tókša akhé.
- Mama Tókša. ... Toháŋl glihúŋni kiŋ léčhuŋp-s'e waéyiŋ kte; "Má, Iná, Lizzy
haŋpóšpu yawáphiča-šniyéla yuhá, áta okáč t̄hokthókeča iyúha hčiŋ.
Tákuwe čha míš-eyá héčhuŋp-s'e óta bluhá šni he? Nakúŋ hečéla šni..."
- Papa Wáŋ, nišná wóyaglake so, [iħá] toníkča hwo?
- Mama [iħá] Íŋše, naġiyemič'iye. ... Ičhíŋ Čhuŋkší waná Lizzy thí ektá škáte.
Na glí kiŋ wakítaj kte.
- Papa Tókheškhe?
- Mama Héčhuŋ čhájšna, aókpaniyaŋ wayúha kéya iglášiče, haŋpóšpu naíŋš
omás'aphela, na t̄hamáškekwaŋ iyótajš t̄hóhpaye él wičhíteškanjškaŋ
yuhá.
- Papa Wáŋ, ... miyé kayéš héčha bluhá šni, ... mmm, ... Éyaš Čhuŋkší táku óta
iyé iyúŋkħala yuhá.
- Mama Éyaš tókhel wayúha naókpani kiŋ ečé awáčhiŋ.

Papa	Na Čhiŋkší Fred thí etáŋ glí kiŋ iyéčhehčiŋ iglášičiŋ kte.
Mama	[t'íŋge] ... Wóškate naškáŋškaŋ óta yuhá kéyiŋ kte.
Papa	Háŋ, éyaš Čhiŋkší íŋš wíškate óta yuhá – t̄hápa na itázipa,
Mama	Na wímaňaŋ wičhítowapi óta nakúŋ.
Papa	Háŋ, hená iyúha éktuŋžiŋ kte ló.
Papa	[okníiya]
Mama	Eyá hél nakúŋ.
Papa	Wáŋ, ... tákue lé aíhpemayaya hwo?
Lizzy	Waná haŋpóšpu kiŋ ikpázopi kte. ... Má wíŋyaŋ kiŋ lé líla oówanýaŋ wašté. Čhuwígnaka waŋ othéhika čha uŋ, na napíŋkpa waštéšte na nakúŋ háŋpa eyá čhočhó čha úŋ. Oháŋ, wašté kštó.
Sister	Háŋ, háŋ, wašté. ... Na lé tuwé he? .. Wašíču wakȟáŋ kiŋ lé líla yuphíya iglúze. ... Ómakȟa kiŋ lé hayápi kiŋ lená wašíču wakȟáŋ kiŋ iyúha uŋk'úŋpi kte kštó.
Lizzy	[ihát'e]
Sister	[ihát'e]
Brother	Khačhíphíŋ kte.
Freddie	Hóh ečeš.
Brother	Híŋ, ... akhéš!
Freddie	Sáŋphá wašté aníye.
Brother	Óhiŋni mayáktela. Thiyáta bluhá šni čha tókheni imíglutčé šni.
Freddie	Lé isáŋm waštéyalakiŋ kte séče. ... Htálehaŋ mak'úpi.
Brother	Táku he?
Freddie	Uŋkčégiла!
Brother	Wašté!
Sister	Oháŋ waná iyúha anápe glaskápa pe. ... Heháŋyela uŋyúhapi čha héčhegla kštó.
Lizzy	Hiyá ečeš! ... Haŋpóšpu akáb óta bluhá.
Sister	Má, ... itéšniyaŋ?
Brother	Waktá yo, hí t̄haŋkíŋkiŋyaŋ mayúkhe.
Freddie	Tkhá ... éyaktuŋže, ... siŋté aglágla mapȟépȟe.
Brother	Híŋ
Freddie	Mayáktela tkhá.

- Brother** Uŋkčé̄ila waŋ šíča čha migláhniže.
- Freddie** [iyóye] ... Háŋ, ... éyaš líla iyókšil'ič'íye šni yo. ... Wáŋ, ošíčeča aú.
- Brother** Wáŋ, wagníŋ kta iyéčheča. ... Tókša.
- Freddie** Ehákela yakú kta hwo?
- Lizzy** Má lé wáŋ, ... lé iyút̥ha ye.
- Sister** Oháŋ, philámayaye.
- Sister** Haŋpóšpu kiŋ lé eháš ókuŋwaŋžila, ... šuŋk'ákanyanyaŋka čha kabláš máni.
... [ihát'e] Ečhákel heníčheča – úŋšiyakel!
- Lizzy** [ihát'e] ... Wakíŋyaŋ hotčúŋpi.
- Sister** [okíniya] ... Wakhýagniŋ kta iyéčheča.
- Lizzy** Itéšniyaŋ? ... Oíyokiphi uŋyúha.
- Sister** Hiyá, mağážu kte. ... Hiyú we. ... Nispáya wačhíŋ šni. ... Tókša.
- Lizzy** Tókša.
- Brother** Tuktél yaúŋ-haŋ he?
- Sister** Lizzy thí ektá, haŋpóšpu yuhá uŋškátapi. ... Okáče oyás'iŋ kiníl yuhá!
- Brother** Freddy thí kiŋ ektá wóškate naškáŋškaŋ uŋškátapi. Khilíya waškáte ló!
- Sister** [ihá] ... Freddy šuŋkáŋyaŋ niktéla kέčhaŋmi.
- Brother** [šičáhowaye] ... Háŋ, ičhíŋ, ... wóškate kiŋ hená bluhá šni čha uŋmáspe šni.
- Sister** Haŋpóšpu waŋžíla bluhá. Iyéš šakówiŋ naíŋš šaglóčaŋ bluhá kiŋ wašté kte.
- Brother** [okíniya] ... Huŋhí!
- Sister** Napȟá ye!
- Mama** Waná mağážu. ... Wakíŋyaŋ ukíye s'eléčheča kštó.
- Papa** Wičáyakȟe. ... Čhiŋkší é na čhuŋkší waná glibúŋnipi. Líla ikčáptapi kta ikhówapȟe.
- Mama** Eyá, ... wahókuŋwičhuŋkhiyiŋ kte.
- Brother / Sister** [niyášnišni nážiŋpi]
- Mama** Taŋyáŋ yaglípi kštó.
- Sister** Pusyéla uŋglípi ...
- Brother** Tkȟá yeló.
- Mama** Čhipákhiŋtapi kte.
- Sister** Oíyokiphi čha maȟpíya sápe kiŋ awábleze šni tkȟá.

- Mama Oháŋ.
- Sister Lizzy haŋpóšpu paháhayela yuhá. ... Táku k'éyaš čhíŋ kiŋ hená ophékičat̥huŋpi. ... Waŋží waſíču wakħáŋ na waŋží ſuŋk'ákanyanŋkiŋ na....
- Brother Na Freddy wóškate naškáŋškaŋ yawáphiča šni yuhá, ... na agná wíkhičhaŋye iyáyustag yuhá. ... Héčha miyéš átaš bluhá šni. ... Waŋlákapi kta iyéčheča, wóinihaŋ héčha!
- Sister Na hečéla šni, isáŋphá Lizzy...
- Papa Wáŋ!
- Papa Iníla!
- Papa Anágoptanŋ!
- Mama Aíč'ibleza pe! ... Líla eháš nigláunŋšikapi kštó.
- Papa Takúku luhápi kiŋ hená éyaktuŋžape ló.
- Brother [okíniya]
- Mama Wóyawašte glawá pe.
- Sister Wóyawašte?
- Brother Tókhel?
- Brother [šičáhowayapi]
- Mama Oíyoblula waŋ uŋyúhapi, lél thimá očhósya uŋk'úŋpi. ... Hé waŋží.
- Brother Hé yuš'íŋyemaye.
- Sister Míš-eyá.
- Papa Páŋgečiŋ kte s'eléčheča ... Uŋkígluwiŋyeyapi kte.
- Mama Ožáŋžaŋglepi uŋmá kiŋ ečhél iyéuŋyanŋpi kte héčha.
- Brother / Sister [t'iŋħt'íŋgapi]
- Sister Uŋkíšnala uŋk'úŋpi šni kiŋ wašté.
- Brother Takómni.
- Brother [šičáhowayapi]
- Mama Uŋkíčhiyuŋapi.
- Mama Hé ičínuŋpa.
- Brother [šičáhowayapi]
- Sister [okíniya] Huŋhí!
- Mama Na até čhethípi uŋspé čha wáuŋphikapi, hé ičíyamni.
- Papa Oháŋ.

- Brother** Wóphila.
- Papa** Tók̄ha šni ... na lé nakúŋ ... wóyawašte héčha.
- Sister** Táku?
- Papa** Nihúnj líla yuphíya k̄hók̄ho káže.
- Mama** Háŋ, ... hé wóiyukčaŋ héčha.
- Sister** [ya gópe]
- Brother** [mmm] ... Líla oómna wašté.
- Mama** Wóyute níčiiyohi, .. hé ičízaptaj.
- Brother** Na šogyá watákuuŋyaŋpi.
- Papa** Háŋ, hé ičíšakpe.
- All** [okníyaŋpi]
- Sister** Hé líla uŋkík̄haŋyela ihéye.
- Papa** Éyaš hé makhíyuthapi waŋží sáŋm iyáye.
- Brother** Itéšniyaŋ?
- Papa** Háŋ, líla nağímahaha. ... Táku waŋbláka owákihi yeló.
- Sister** [huh?]
- Papa** Ikčéya hep̄é ... Wak̄háŋgli waŋlákapi čháŋna yawá po. ... Iyéna oáp̄he oň'áŋk̄ho záptaj ihúŋni čháŋna, wak̄háŋgli kiŋ letáŋhaŋ makhíyuthapi waŋží heháŋyaŋ ihúŋni, héčhel k̄hápi.
- Brother** Wáŋči, ... núŋpa, ... yámni, ... tópa, ... záptaj
- Sister** Záptaj, ... makhíyuthapi waŋžíla.
- Papa** Héčhetu.
- Brother / Sister** Wáŋči, núŋpa, yámni, tópa, záptaj
- Mama** Wóiháŋble waštéšte yuhá pe.
- Brother** Níš-eyá.
- Sister** Šákpe, šakówiŋ, ... níš-eyá, šaglóčaŋ...
- Mama** Áta kaskíyaye Čhúŋkš, ošíčeča kiŋ waná henála.
- Sister** Hé slolwáye, wóyawašte wagláwa-he.
- Mama** Éhh
- Sister** T̄haŋníš šaglóčaŋ čhažéblate.
- Mama** Áwičak̄heyá óta luhá kštó.
- Sister** Thípi otháŋkaya waŋ, ... wóyute wašté, ... mithítakuye, maškéwičhawičhaye kiŋ, [iyóye] ... haŋpóšpu waŋ

- Mama** Waná ayábleze.
- Sister** Takómni.
- Mama** Má, ... waná naíle.
- Papa** Lusní kiŋ wašté kte ló.
- Mama** [iňá] Oháŋ.
- Mama** Huŋhí, lé onážužu-he. Théča waŋží bluhá ní.
- Papa** Na iyéčhiŋkiŋyaŋka théča waŋží nakúŋ.
- Mama** Háŋ, ... uŋgnáš núŋpa.
- Papa** [iňá] Uŋkíš-eyá wóyawašteše uŋgláwa kte.